

Quickscan flora en fauna
Abdis van Thornstraat en Catharinastraat te Oosterhout
(2202/222/LB-01, versie 2)

Quickscan flora en fauna

in opdracht van

Rho Adviseurs

T.a.v. [REDACTED]

Postbus 150

3000 AD ROTTERDAM

betreffende locatie

Het plangebied betreft de volgende adressen gelegen in Oosterhout:

Abdis van Thornstraat 68, 68A t/m 68C, 70 en 70A

Catharinastraat 42

documentkenmerk

2202/222/NHE-01

versie

2

vestiging

Nuenen

datum

12 januari 2023

opgesteld door:

[REDACTED]

Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

[REDACTED]

Projectleider ecologie

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies B.V.

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>

Breda >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Quickscan flora en fauna	1
1.2	Natuurbescherming	1
2	Plangebied	3
3	Gebiedsbescherming	7
3.1	Natura 2000	7
3.2	Natuurnetwerk Nederland	9
4	Houtopstanden	11
4.1	Definitie en wetgeving	11
4.2	Waarnemingen en analyse	11
4.3	Deelconclusie houtopstanden	11
5	Soortbescherming	12
5.1	Soortverspreiding	12
5.2	Veldbezoek	12
5.3	Flora	13
5.4	Vogels	13
5.5	Grondgebonden zoogdieren	20
5.6	Vleermuizen	25
5.7	Amfibieën, reptielen en vissen	30
5.8	Ongewervelden	32
5.9	Invasieve exoten	32
6	Conclusies	34
6.1	Beschermde gebieden en soorten	34
6.2	Aanvullend onderzoek	35
6.3	Zorgplicht	36
6.4	Eindconclusie	37
6.5	Advies	38
7	Literatuurlijst	39

1 Inleiding

1.1 Quickscan flora en fauna

1.1.1 Doel van het onderzoek

Een Quickscan flora en fauna is een verkennend onderzoek waarin de ecologische waarden van een plangebied worden nagegaan. Het doel ervan is te bepalen of de voorgenomen wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming (BWBR0037552 – Nederland). Het is noodzakelijk om voorafgaand aan ruimtelijke inrichting en aan ruimtelijke ingrepen te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde leefgebieden, op beschermde planten en of op beschermde diersoorten. Dit onderzoek voorziet in deze toetsing.

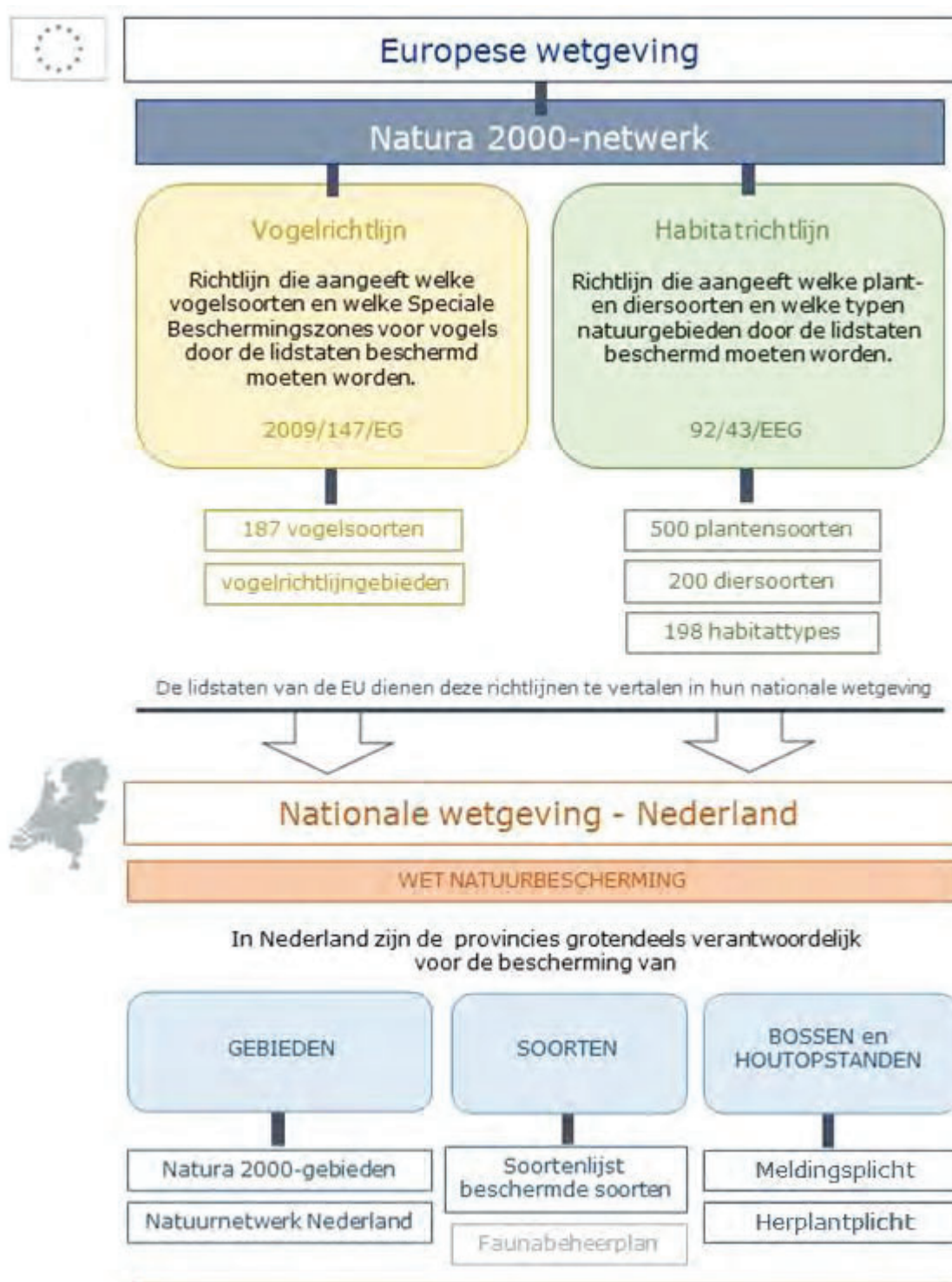
1.1.2 Te verwachten resultaten

Op basis van een Quickscan flora en fauna zal blijken of er een overtreding van de geldende natuurwetgeving te verwachten is. Hiermee kan worden voorkomen dat er in strijd met de Wet natuurbescherming wordt gehandeld. Het uitvoeren van een verkennend onderzoek kan voldoende zijn om aan te tonen of een planvoornemen uitgevoerd kan worden met of zonder enkele eenvoudige maatregelen of aanpassingen om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Soms zijn er echter meer soortgegevens nodig en is aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk. Een Quickscan flora en fauna stelt dit vast.

1.2 Natuurbescherming

In Nederland geldt de Wet natuurbescherming. Deze wet geeft invulling aan de bescherming van natuurgebieden, van dieren en van planten en vloeit voort uit de Europees vastgelegde natuurwetgeving. De Nederlandse provincies bepalen het natuurbeleid voor hun gebied.

Het onderstaande schema geeft een overzicht van het geldend wettelijk kader omtrent natuurbescherming in Nederland.

Het onderzoek dat in dit document gerapporteerd wordt, behandelt de bescherming van gebieden en soorten en komt dusdanig in aanraking met Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland en de lijst van in Nederland beschermde soorten.

In de provincie Noord-Brabant wordt het Natuurnetwerk Nederland ook aangeduid als Natuurnetwerk Brabant.

2 Plangebied

Onderstaande tabel 2.1 geeft de locatiegegevens van het plangebied en verduidelijkt het planvoornemen. Figuur 2.1 toont het plangebied in zijn huidige conditie en figuur 2.2 laat de locatie van het plangebied ten opzichte van de omgeving zien.

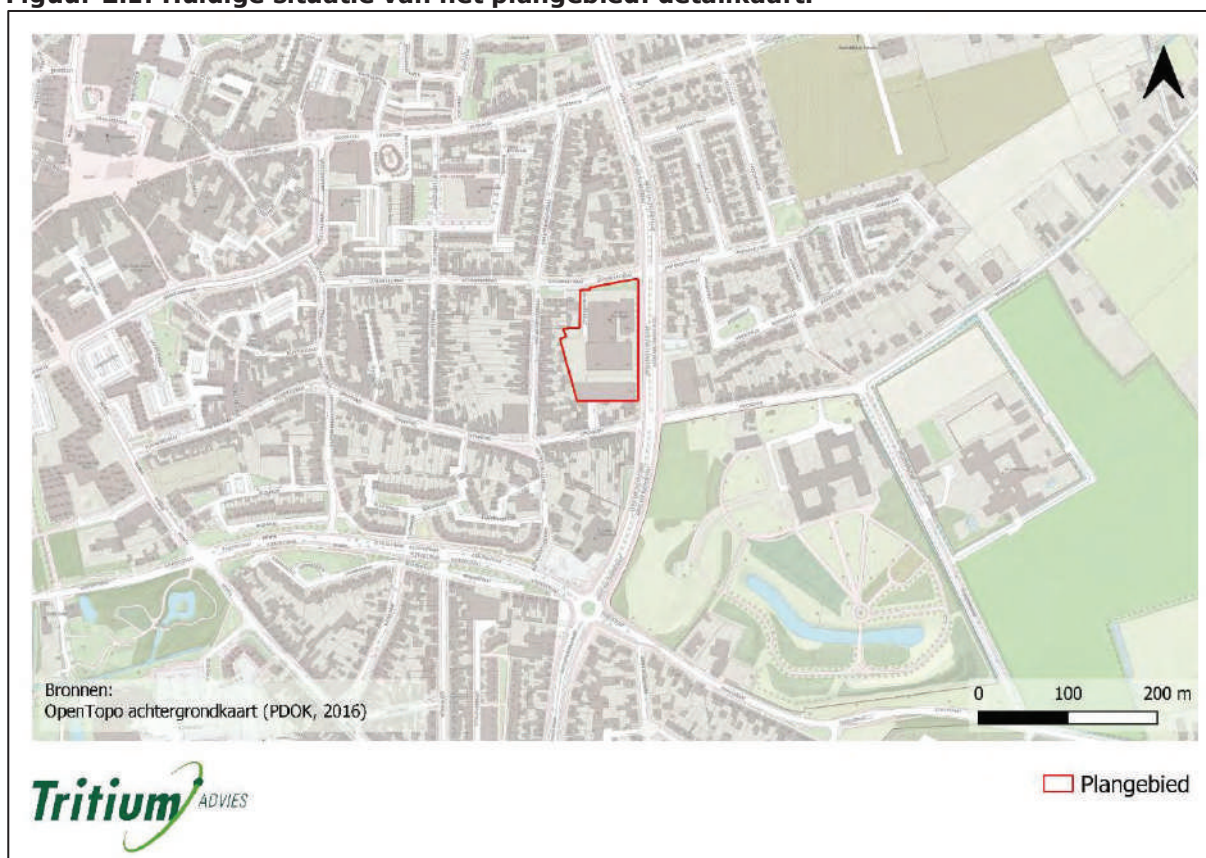
Tabel 2.1: Kerngegevens van het plangebied en het planvoornemen

	Kerngegevens
Opdrachtgever	Rho Adviseurs T.a.v. mevrouw D. Gooijers
Adres plangebied	Abdis van Thornstraat 68, 68A t/m 68C, 70 en 70A en Catharinastraat 42 4901 ZB OOSTERHOUT
Kadaster – perceelnummer(s)	8721; 9300
Kadaster – sectie(s)	R
Kadaster - gemeente	Oosterhout
Oppervlakte	9.315 m ²
Huidig gebruik	Het plangebied is in gebruik als bedrijventerrein. Binnen het plangebied zijn enkele bedrijfspanden met bijbehorende parkeerplaatsen aanwezig.
Groenstructuren	Binnen het plangebied ligt aan de noord- en noordoostzijde een gazon met struiken, hagen en enkele bomen. Aan de westzijde grenst het plangebied aan de groene achtertuinen van de woningen aan de Sint Vincentiusstraat. Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich het klooster Onze Lieve Vrouwe Abdij en het daarbij behorende landgoed.
Geplande realisatie	Het voornemen bestaat om binnen het plangebied de aanwezige bebouwing te amoveren, de bomen te rooien en woningbouw te ontwikkelen.
Omgeving	Het plangebied bevindt zich aan de rand van het buitengebied van Oosterhout. Aan de noord-, west- en zuidzijde grenst het plangebied aan woningen.

Informatie opgehaald op 29 maart 2022 (Perceelloep).

Figuur 2.1: Huidige situatie van het plangebied: detailkaart.

Figuur 2.2: Huidige situatie van het plangebied: omgevingssituatie.

Onderstaande foto's, gemaakt op 22 maart 2022, geven een beeld van de huidige situatie van het plangebied.

Foto A: Abdis van Thornstraat 70B

Foto B: Abdis van Thornstraat 70B (rechts) en 70 (links)

Foto C: Abdis van Thornstraat 70

Foto D: Abdis van Thornstraat 70A

Foto E: Catharinastraat 42

Foto F: Abdis van Thornstraat 68B

Figuur 2.3: Foto's van de huidige situatie van het plangebied.

Foto G: noordelijke zijde met tuin

Foto H: Abdis van Thornstraat 68B

Foto I

Foto J: Abdis van Thornstraat 68 en 68A

Figuur 2.3 (vervolg): Foto's van de huidige situatie van het plangebied.

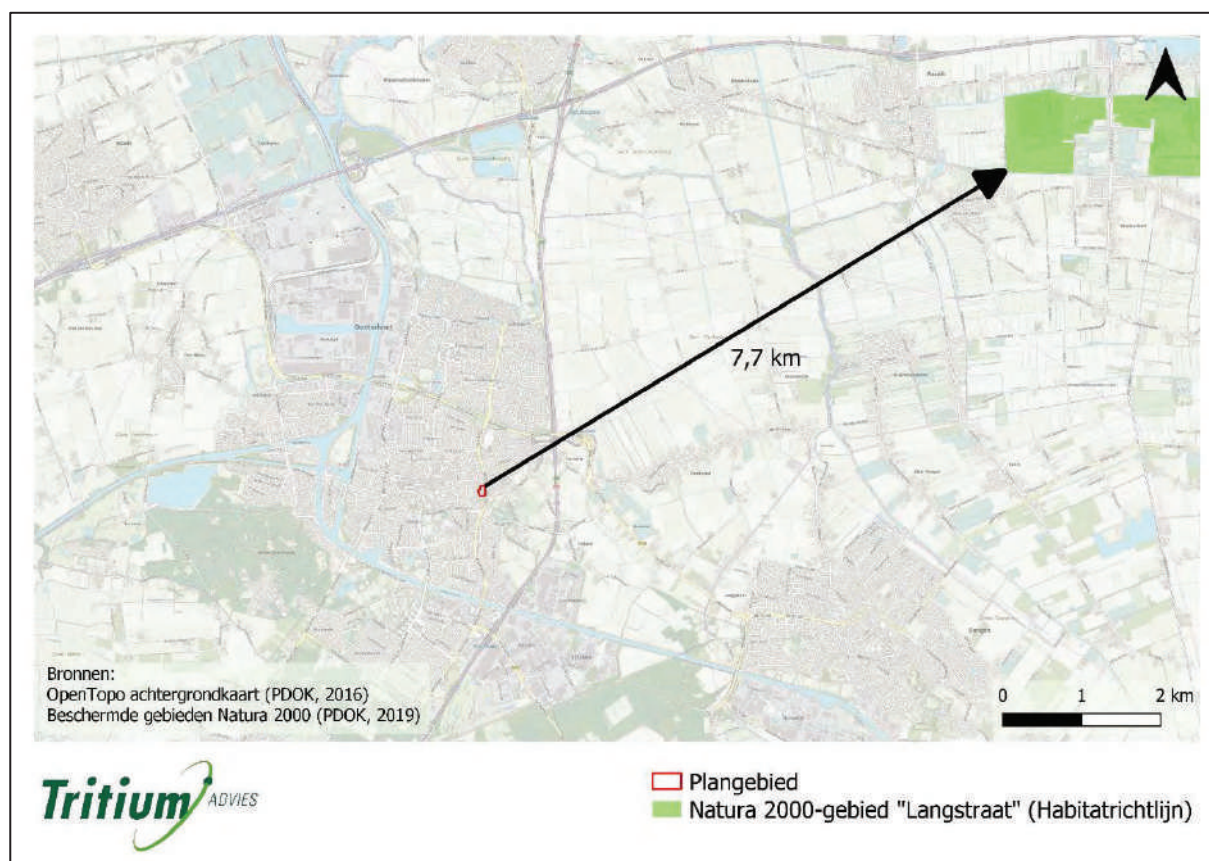
3 Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

3.1.1 Bronnenonderzoek

	Ja	Nee
Ligt het plangebied in een Natura 2000-gebied?		X

	0 km	0 – 10 km	> 10 km
Wat is de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied?		7,7 km	
Welk Natura 2000-gebied betreft het?	Langstraat		

Figuur 3.1: Plangebied ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

Natura 2000- gebied – Langstraat

Gebiedskenmerken:

De Langstraat bestaat uit de natuurterreinen het Labbeget, de Dullaert, de Dulver en de Hoven. Er zijn gradiënten aanwezig van zand naar veen en van basenarme lokale kwel naar basenrijke regionale kwel. Het gebied is een ontgonnen laagveenvlakte bestaande uit sloten, trilvenen, schrale, soortenrijke graslanden, zeggenmoerassen en plaatselijk vochtige heide.

Beschermde habitattypen:

Zwakgebufferde vennen (H3130), Kranswierwateren (H3140), Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150), Vochtige heiden (H4010A), Blauwgraslanden (H6410), Ruigten en zomen (H6430A), Overgangs- en trilvenen (H7140A en H7140B), Pioniervegetaties met snavelbiezen (H7150) en Kalkmoerassen (H7230).

Beschermde soorten:

In het gebied zijn de grote en kleine modderkruiper beschermd volgens de Habitatrichtlijn.

Deze en verdere informatie over dit gebied is te vinden op de website van Natura 2000 in Nederland (Natura 2000)

3.1.2 Deelconclusie Natura 2000-gebieden

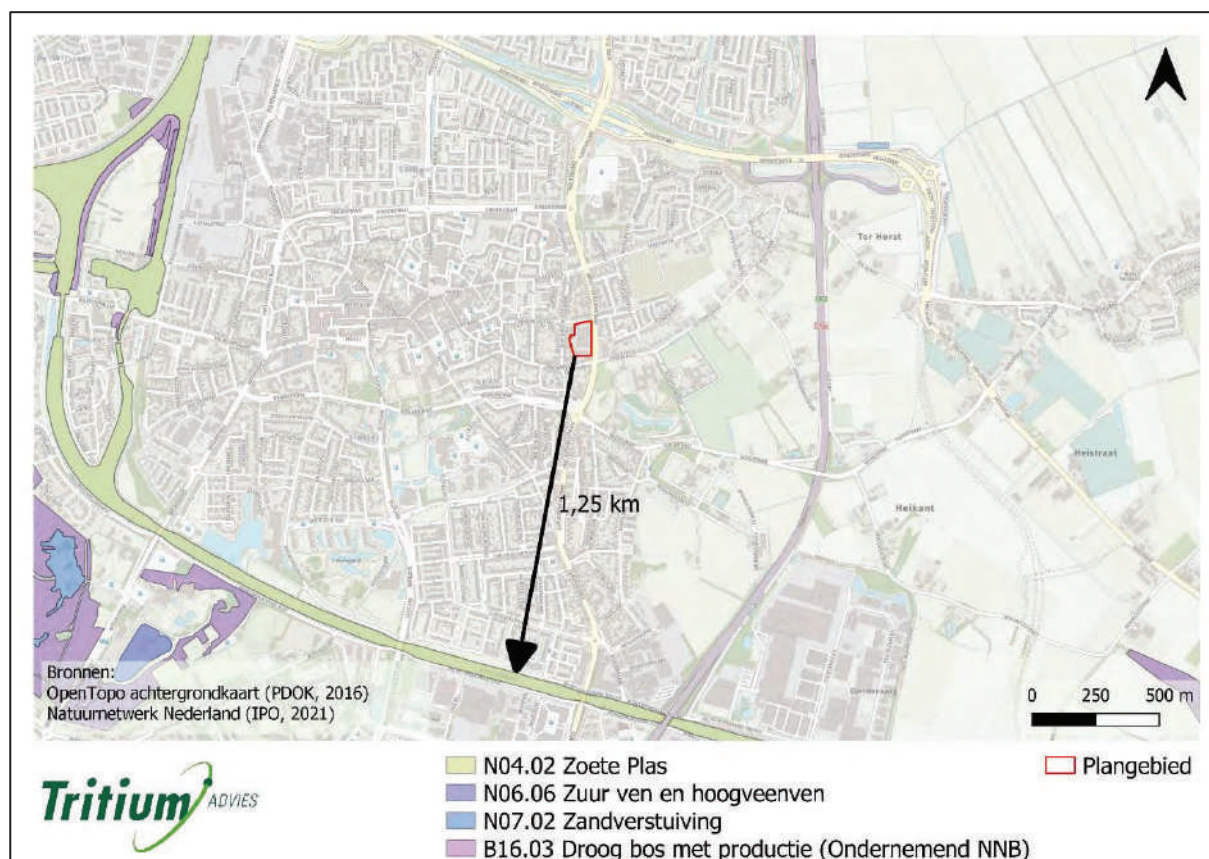
De ingreep vindt plaats op een afstand van 7,7 kilometer van Natura 2000-gebied "Langstraat". Vanwege deze afstand, de beperkte aard van de ingreep (amoveren van bedrijfspanden, het mogelijk rooien van de vegetatie en de realisatie van woningbouw) en de aanwezigheid van woningen, infrastructuur en agrarisch landschap tussen het Natura 2000-gebied en het plangebied kunnen negatieve effecten door trillingen, geluid en visuele verstoring als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden op voorhand worden uitgesloten. Echter kan er op deze afstand wel verspreiding van schadelijke stoffen via de lucht of het water naar Natura-2000 gebieden plaatsvinden. Door de realisatie van woningbouw wordt er in de gebruikersfase een toename in verkeersintensiteit verwacht. Dit leidt tot een toename van stikstofuitstoot. Zodoende dient er een stikstofberekening te worden uitgevoerd om eventuele stikstofdepositie op Natura-2000-gebieden aan te tonen of uit te sluiten noodzakelijk. Dit stikstofonderzoek is reeds uitgevoerd door Rho Adviseurs onder kenmerk 20220252. Uit deze berekening is gebleken dat het voornemen niet leidt tot deposities groter dan 0,00 mol/ha/j. Een negatief effect op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is hierdoor niet aan de orde.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

3.2.1 Bronnenonderzoek

	Ja	Nee
Ligt het plangebied in een gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland?		X

	0 km	0 – 600 m	> 600 m
Wat is de afstand tot het dichtstbijzijnde gebied dat behoort tot het Natuurnetwerk Nederland?			1,25 km
Welk natuurgebied betreft het?	Wilhelminakanaal		
Welk type natuurgebied is het?	Zoete Plas (BIJ12)		

Figuur 3.2: Plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde natuurgebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

	Ja	Nee
Hanteert de provincie een externe werking wat betreft gebieden uit het Natuurnetwerk Nederland?	X	
<u>Betekenis:</u> Indirecte aantasting van natuurgebieden door werkzaamheden in de buurt van die gebieden moet in rekening gebracht worden, met uitzondering van de verspreiding van stoffen via de lucht of het water.		

3.2.2 Deelconclusie Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. De provincie Noord-Brabant hanteert een externe werking als het gaat om het Natuurnetwerk Nederland. Mogelijke aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van een natuurgebied door de geplande werkzaamheden moet in kaart gebracht worden, met uitzondering van verspreiding van stoffen via de lucht of het water. In dit geval is het plangebied op een dergelijke afstand van het dichtstbijzijnde natuurgebied gelegen dat een negatief effect op dat natuurgebied niet verwacht wordt. Bovendien betreft het een beperkte ingreep (amoveren van bedrijfspanen, het mogelijk rooien van de vegetatie en de realisatie van woningbouw) waardoor hinder voor de omliggende natuurgebieden onwaarschijnlijk is, zeker ook omdat er tussen het plangebied en het natuurgebied een stedelijke omgeving bevindt met o.a. drukke verkeersaders (Tilburgseweg). Zodoende is een NNN-effectenanalyse niet aan de orde.

4 Houtopstanden

4.1 Definitie en wetgeving

Volgens artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikheiden, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de gedeputeerde staten. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden.

4.2 Waarnemingen en analyse

	Ja	Nee
Bevindt er zich een houtopstand binnen het plangebied?	X	
Beslaat het oppervlakte 1000 m ² of meer?		nee
Bestaat de houtopstand uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen?		nee

4.3 Deelconclusie houtopstanden

De binnen dit planvoornemen te vellen houtopstand is kleiner dan 1000 m² in oppervlakte en bestaat niet uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen bevat. Hierdoor bestaan er geen verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming. De houtopstanden vallen wel binnen de bebouwde kom. Soms zijn er vanuit gemeentelijk beleid toch verplichtingen zoals een meldingsplicht, een vergunningsplicht en/of herplantplicht. Volgens de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Oosterhout (art. 4.10 lid 3) is het verboden zonder vergunning van het college ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, een houtopstand op gemeentegrond dan wel een boom (bomen) die op de lijst van monumentale bomen is (zijn) opgenomen, te vellen of te doen vellen. Wanneer een houtopstand op gemeentegrond wordt geveld, gerooid, verplant, geknot, gekandelaberd of een andere handeling die dood, ernstige beschadiging of ontsiering van de houtopstand ten gevolge heeft dient een kapvergunning te worden aangevraagd.

5 Soortbescherming

5.1 Soortverspreiding

Aan de hand van gepubliceerde datasets en literatuuronderzoek is bepaald welke soorten potentieel voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. Van elk van deze soorten is dan de status van bescherming volgens de Wet natuurbescherming nagegaan. In de onderstaande paragrafen, die telkens één soortgroep behandelen, is eerst dit opzoekingswerk samenvat.

In verspreidingsatlassen, zoals die van de Nederlandse Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), wordt gewerkt met atlasblokken (5 x 5 km) en kilometerhokken (1 x 1 km) om aan te geven welke soorten in de afgelopen jaren zijn waargenomen in het gebied. Een atlasblok bevat 25 kilometerhokken. Aangezien het plangebied slechts een klein gedeelte van het kilometerhok en het atlasblok beslaat, is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied.

Code van het atlasblok waarin het plangebied ligt.	44-44
X-coördinaat van het kilometerhok waarin het plangebied ligt.	119
Y-coördinaat van het kilometerhok waarin het plangebied ligt.	406

5.2 Veldbezoek

Tijdens een bezoek aan het plangebied is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen, zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Een Quickscan flora en fauna is een momentopname en geen veldinventarisatie omdat veldinventarisaties meerdere seizoensgebonden opnamerondes inhouden die volgens standaardmethoden worden uitgevoerd. Het kan dus voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Hierdoor kan slechts in beperkte mate uitsluitel worden gegeven over de aan- of afwezigheid van soorten. Aan de hand van *expert judgement* (beoordeling door experts) en bekende ecologische principes is daarom een inschatting gemaakt over het kunnen voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het plangebied.

Datum van het veldbezoek	22 maart 2022
Dagdeel van het veldbezoek	ochtend
Temperatuur tijdens het veldbezoek	16 °C

Weersomstandigheden tijdens het veldbezoek	Zonnig en droog
Windkracht tijdens het veldbezoek	2 Bft

5.3 Flora

5.3.1 Soortverspreiding

In Nederland groeien ca. 80 plantensoorten die een beschermde status hebben op Europese en/of nationale schaal. Deze soorten komen veelal voor in gebieden die beschermd zijn via de Europese habitatrichtlijn maar enkele soorten, zoals bijvoorbeeld de schubvaren, komen ook voor in het stedelijk gebied. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of het plangebied geschikt is voor beschermde planten. Ook is de eventuele aanwezigheid van invasieve exoten – planten van elders die een bedreiging vormen voor de inheemse soorten – vastgesteld.

5.3.2 Waarnemingen en analyse

Het veldbezoek vond plaats in de lente, wanneer slechts een deel van de aanwezige planten zichtbaar zijn. Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Ze zijn er ook niet te verwachten door het grotendeels verharde terrein van het plangebied. De aanwezige vegetatie bestaat uit aangeplante vegetatie zoals het gazon en de gewone laurierhaag. Beschermde soorten komen vooral voor op voedselarme, kalkhoudende grond en in ecologisch omstandigheden die plantendiversiteit stimuleren.

5.3.3 Deelconclusie

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied en deze zijn ook niet te verwachten. Zodoende zijn er geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot de flora.

5.4 Vogels

5.4.1 Soortverspreiding

Alle niet-exotische, in het wild levende vogels die in Nederland broeden, te gast zijn of doortrekken, in totaal zo'n 290 soorten, zijn beschermd via de Vogelrichtlijn (Brochure MEZ). In de onderstaande tabel zijn de vogelsoorten opgenoemd waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn in de provincie van het plangebied. Het betreft vogels die gebonden zijn aan vaste broedlocaties en daardoor niet kunnen uitwijken naar andere mogelijk geschikte locaties in de

omgeving van het plangebied. Omdat het vernietigen of verstoren van hun broedplaatsen in strijd is met de Wet natuurbescherming, is tijdens het veldbezoek nagegaan of deze soorten in het plangebied voorkomen en broeden. Hierbij zijn de verspreidingskaarten opgesteld door het Sovon, geraadpleegd om na te gaan of de soort in de buurt van het plangebied voorkomt (SOVON).

Tabel 5.4.1: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in de provincie Noord-Brabant

Categorie	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	
1	Jaarrond gebruikte nesten	steenuil
2	Koloniebroeders – honkvast of gebouwfankelijk	gierzwaluw, huismus, roek
3	Niet koloniebroeders – honkvast of gebouwfankelijk	grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk
4	Jaarlijkse terugkeer naar nest	boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte wouw
	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bij ecologisch zwaarwegende redenen	
5	Honkvast maar flexibel	blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte roodstaart, zwarte specht

5.4.2 Waarnemingen en analyse

Tijdens het veldbezoek zijn de onderstaande soorten waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied is dus voor deze soorten geschikt als onderdeel van het leefgebied.

Tabel 5.4.2: Lijst van de tijdens het veldbezoek waargenomen vogelsoorten

Vogelsoort	Latijnse naam	Aantal	Type waarneming	Nest
ekster	<i>Pica pica</i>	3	visueel en auditief	ja (nabij plangebied)
houtduif	<i>Columba palumbus</i>	1	visueel	nee
huismus	<i>Passer domesticus</i>	5	visueel en auditief	ja (nabij plangebied)
koolmees	<i>Parus major</i>	2	auditief	nee
merel	<i>Turdus merula</i>	1	visueel	nee
zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	2	visueel	nee

Tabel 5.4.3: Details van de tijdens het veldbezoek aangetroffen vogelsporen

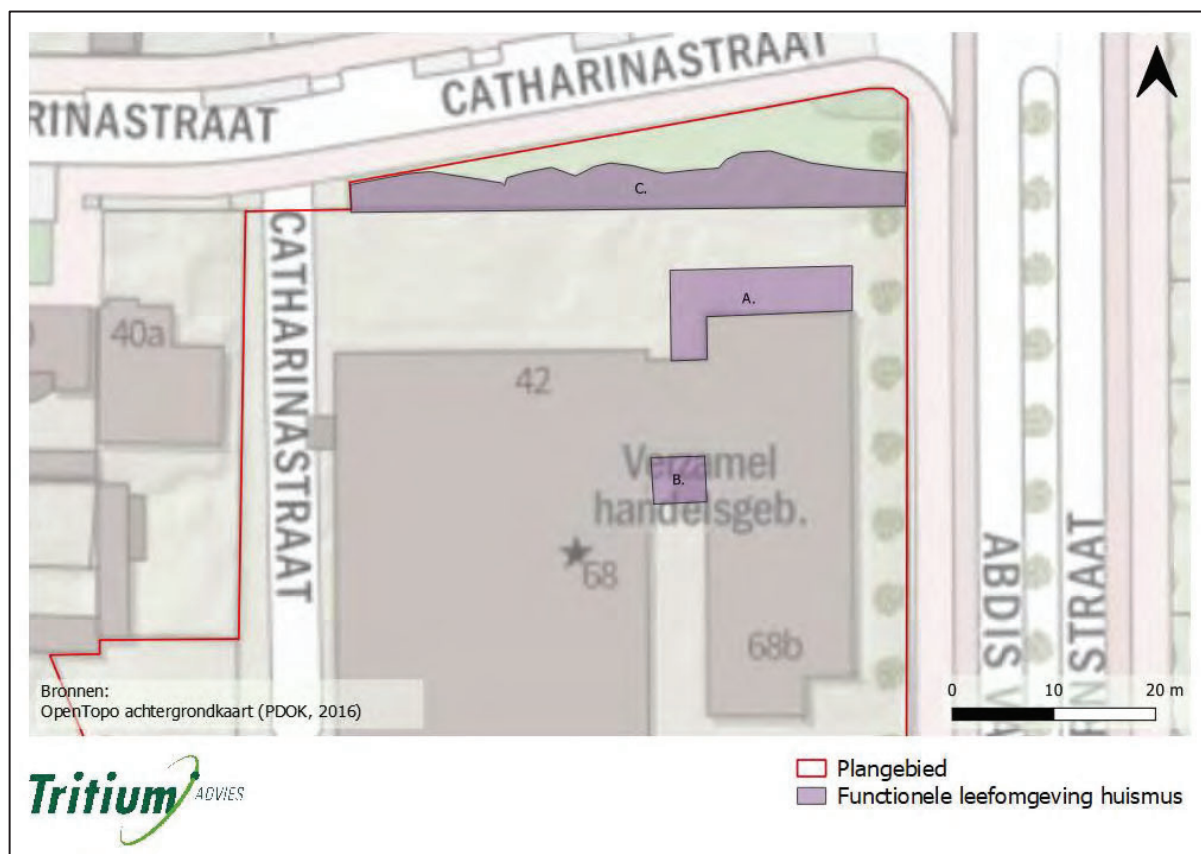
Vogelsoort of soortgroep	Beschrijving van de sporen	Locatie van de sporen
Ekster	<i>Nest (bewoond)</i>	Buiten het plangebied, in de boom in de achtertuin van Sint Vincentiusstraat 71
Mogelijk huismus, gierzwaluw of boomkruiper	<i>Krijtsporen</i>	Onder loodslab aan westzijde van de bebouwing binnen het plangebied

Foerageer- en leefgebied

Uit de bovenstaande waarnemingen (Tabel 5.4.2) en uit de observaties ter plekke blijkt dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor stadsvogels, struweelvogels en tuinvogels. Voor akkervogels, bosvogels, moerasvogels, roofvogels, watervogels en weidevogels zijn geen geschikte biotopen aanwezig. Door het grotendeels verharde terrein binnen het plangebied wordt niet verwacht dat het plangebied deel uitmaakt van essentieel foerageergebied van deze algemene soorten. Bovendien is geschikt alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig zoals bijvoorbeeld de achtertuinen van de woningen aan de Sint van Vincentiusstraat en Landgoed Onze Lieve Vrouwe Abdij ten zuidoosten van het plangebied. Het struweel aan de noordelijke zijde van het plangebied maakt mogelijk deel uit van de functionele leefomgeving van de huismus. Het struweel dient mogelijk als dekking rondom een foerageerplaats of als kwetterplek. Vegetatie in de directe omgeving van foerageerplaatsen en nestplaatsen zijn essentieel voor het leefgebied van de huismus. Zodoende dient aanvullend onderzoek naar de functie van de vegetatie voor huismussen binnen het plangebied te worden uitgevoerd.

Tabel 5.4.4: Lijst van aangetroffen elementen uit de functionele leefomgeving van de huismus

	Locatie binnen het plangebied	Beschrijving van functionele leefomgeving	Functie(s)
1	Noordelijke zijde van het plangebied	struweel	Dekking bij foerageren, winterverzamelplaats, kwetterplek.

Figuur 5.4.1: Kaart met locaties van mogelijk functioneel leefgebied voor de huismus binnen het plangebied.

Foto A (Figuur 5.4.1. – locatie A)

Foto B (Figuur 5.4.1. – locatie B)

Figuur 5.4.2: Foto's van locaties geschikt als functioneel leefgebied voor de huismus binnen het plangebied.

Foto C (Figuur 5.4.1. – locatie B)

Foto D (Figuur 5.4.1. – locatie C)

Figuur 5.4.2 (vervolg): Foto's van locaties geschikt als functioneel leefgebied voor de huismus binnen het plangebied.

Natuurgebonden nesten

Nesten van vogels met een vaste verblijfplaats zijn jaarrond beschermd en verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wnb gelden voor deze soorten alle seizoenen. Ook nesten van kraaiachtigen zijn jaarrond beschermd als ze in gebruik zijn door een vogelsoort met een vaste verblijfplaats zoals een boomvalk, ransuil of sperwer. Hoewel er geen nesten zijn waargenomen binnen het plangebied kunnen de aanwezige bomen en struiken wel dienen als broedgelegenheid voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten. Nabij het plangebied, in de achtertuin van de woning aan de Sint Vincentiusstraat 71 is een actief eksternest aangetroffen. Door de ligging van het nest, in een woonwijk, is het niet aannemelijk dat een vogelsoort met een jaarrond beschermd nest, zoals de boomvalk, ransuil of sperwer, gebruik gaat maken van dit nest. Deze soorten houden er niet van als mensen te dichtbij komen. Enkel nesten van soorten die niet beschikken over jaarronde nestbescherming mogen buiten het broedseizoen verstoord en/of verwijderd worden. Broedende vogels zijn erg gevoelig voor verstoring door werkzaamheden. Door de algemene beschermingsstatus van vogels in Nederland kunnen sloop-, bouw- of inrichtingswerkzaamheden alleen plaatsvinden als er geen broedende vogels aanwezig zijn op of in de directe omgeving van het plangebied. Wanneer er zo gehandeld wordt, zijn er geen nadelige effecten te verwachten voor broedende vogels.

Gebouwgebonden nesten

Het plangebied is geschikt bevonden als vaste verblijfplaats voor de onderstaande soorten met een jaarrond beschermd nest.

Huisumus en gierzwaluw

Binnen het plangebied is de huismus (*Passer domesticus*) waargenomen (zie bovenstaande waarnemingstabel). De huismussen die binnen het plangebied werden waargenomen waren nestmateriaal aan het verzamelen en vlogen vervolgens onder de dakrand van de woning aan de Catharinastraat 40. Daarnaast werd twee keer een huismus waargenomen die onder de dakrand van de woning aan de Catharinastraat 57 vloog. Dit indiceert een nestlocatie op deze locaties. Tijdens het veldbezoek werden geen gierzwaluwen (*Apus apus*) waargenomen, deze vogels overwinteren niet in Nederland en komen vanaf half april-begin mei terug vanuit het zuidwesten en zuidoosten. In de aanwezige bebouwing binnen het plangebied zijn ruimtes aanwezig die geschikt zijn als jaarrond beschermde verblijfplaatsen voor huismussen en gierzwaluwen. Zo zijn er

loodslabben en randen met ruimtes aanwezig die geschikt zijn om als verblijfplaats en/of nestlocatie van de huismus en/of gierzwaluw te fungeren. Onder een van de loodslabben zijn poepstrepen aangetroffen wat kan wijzen op de aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest. Zodoende dient er aanvullend onderzoek te worden gedaan naar deze soorten. In de onderstaande tabel en figuur zijn de details van de mogelijke nestlocaties weergegeven.

Tabel 5.4.5: Lijst van aangetroffen nesten en potentiële nestlocaties van de huismus en gierzwaluw

	Locatie binnen het plangebied	Beschrijving van de potentiële nestlocaties	In-/uitvliegende vogel(s) waargenomen
1	Westelijke gevel Abdis van Thornstraat 68a	Onder loodslab (Figuur 5.4.3 – Foto A) en ruimte bij regenpijp (Figuur 5.4.3 – Foto B)	nee
2	Oostelijke gevel Abdis van Thornstraat 68a	Onder loodslab (Figuur 5.4.3 – Foto C)	nee
3	Noordelijke gevel van Catharinastraat 42	Rand bij eerste verdieping en vensterbank (Figuur 5.4.3 – Foto D)	nee

Foto A: Westelijke gevel Abdis van Thornstraat 68a.

Foto B: Westelijke gevel Abdis van Thornstraat 68a.

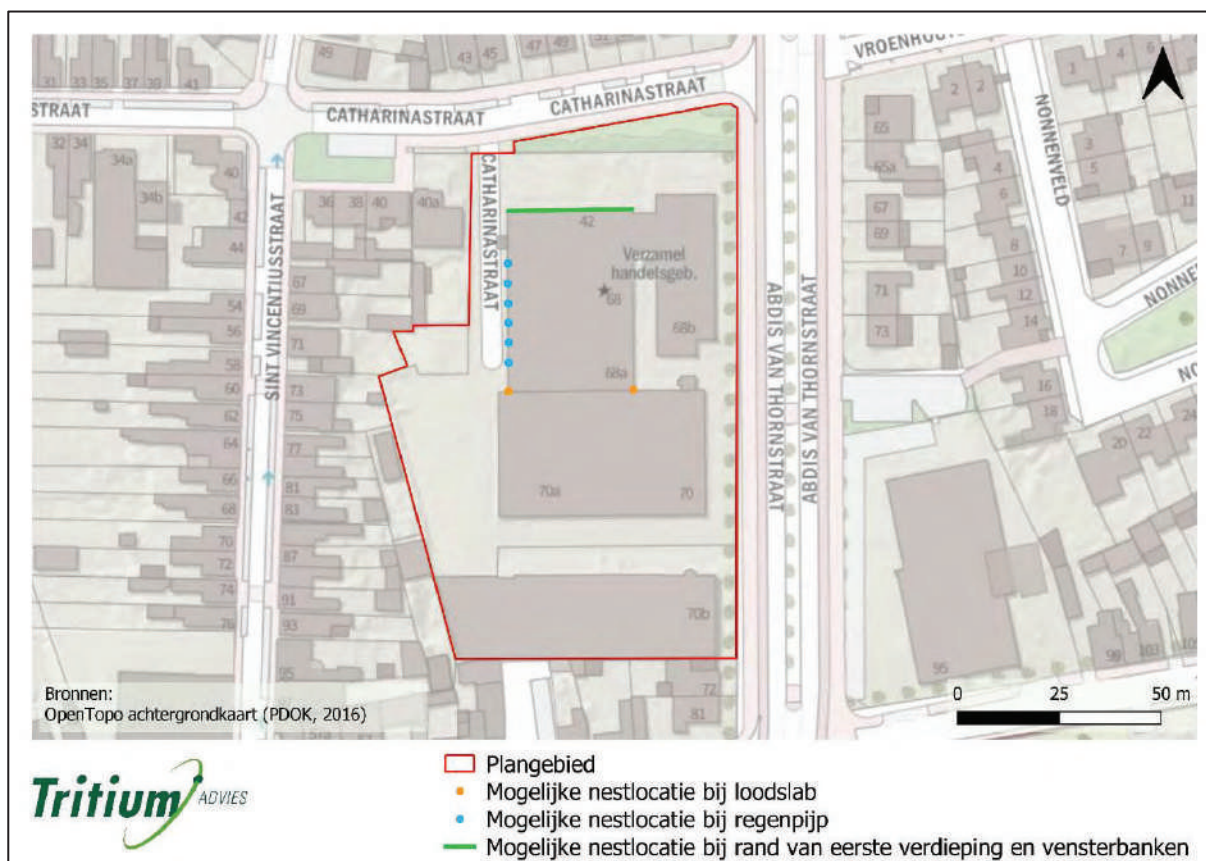

Foto C: Oostelijke gevel Abdis van Thornstraat 68a

Foto D: Noordelijke gevel van Catharinastraat 42

Figuur 5.4.3: Foto's van mogelijk geschikte nestplaatsen voor de huismus en gierzwaluw binnen het plangebied.

Figuur 5.4.4: Kaart met locaties van mogelijk geschikte nestplaatsen voor de huismus en gierzwaluw binnen het plangebied.

5.4.3 Deelconclusie vogels

Naar alle waarschijnlijkheid benut een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermd nest het plangebied als broedgebied. Zodoende dient vanuit de Wet natuurbescherming aanvullend onderzoek naar de functie van het plangebied voor deze soorten te worden uitgevoerd. Het betreft de huismus en de gierzwaluw.

Bovendien benut een aantal algemeen voorkomende vogelsoorten het plangebied en de omgeving van het plangebied als foerageer- en/of broedgebied. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen. Het plangebied zal geen essentieel foerageergebied zijn voor deze soorten en het gebied kan bovendien als foerageergebied in gebruik blijven. Soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit geldt ook voor soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is bij ecologische zwaarwegende redenen. Echter geldt vanuit de Wet natuurbescherming dat verstorende werkzaamheden zoals sloop- en bouwwerkzaamheden of verwijdering van beplanting niet plaats mogen vinden wanneer er (algemene) broedende vogels aanwezig zijn in de nabije omgeving, ongeacht of het een jaarrond of niet-jaarrond beschermd nest betreft. Om een overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dient:

- buiten het broedseizoen, dus tussen begin oktober en half februari gewerkt te worden om de aanwezigheid van (algemeen) broedende vogels te voorkomen
- voor het broedseizoen te worden begonnen met de werkzaamheden en dient continu

doorgewerkt te worden om de vestiging van (algemeen) broedende vogels te voorkomen

- het plangebied voor aanvang van het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (algemene) broedvogels om de vestiging van (algemeen) broedende vogels te voorkomen

Wanneer de werkzaamheden binnen het broedseizoen uitgevoerd worden zal een broedvogelcheck door een ecologisch deskundige worden uitgevoerd om eventueel aanwezige broedende vogels te lokaliseren. Wanneer broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden geen doorgang vinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van de vogelsoorten zonder jaarrond beschermde nesten en de soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is bij ecologische zwaarwegende redenen. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden tussen begin oktober en half februari worden er eveneens geen nadelige effecten verwacht voor deze vogels.

5.5 Grondgebonden zoogdieren

5.5.1 Soortverspreiding

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in het wild levende grondgebonden zoogdieren die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied sinds het jaar 2000 (NDFF). Zeezoogdieren, huisdieren, vee en exoten zijn niet opgenomen in de lijst en vleermuizen worden in het volgende deelhoofdstuk behandeld. Er is voor elke soort aangegeven of die op Europese (EU) of nationale (NL) schaal bescherming geniet, of er zorgplicht geldt voor de soort (ZORG) en of de soort vrijgesteld is van bescherming (VRIJ) in de provincie van het plangebied. De laatste kolom (plangebied) vat samen welke beschermde soorten relevant zijn voor het plangebied (***). Deze soorten worden behandeld in de volgende paragrafen.

Tabel 5.5.1: Lijst van grondgebonden zoogdieren die voorkomen in de omgeving van het plangebied

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	Diergroep	EU	NL	ZORG	VRIJ	plangebied
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	knaagdieren-woelmuizen		X	X	X	
bever	<i>Castor fiber</i>	knaagdieren-overige	X	X	X		***
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	knaagdieren-ware muizen		X	X	X	
bruine rat	<i>Rattus norvegicus</i>	knaagdieren-ware muizen			X		
bunzing	<i>Mustela putorius</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***
das	<i>Meles meles</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	knaagdieren-ware muizen		X	X	X	

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	Diergroep	EU	NL	ZORG	VRIJ	plangebied
eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	knaagdieren-overige		X	X		***
egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	insecteneters-overige		X	X	X	
haas	<i>Lepus europaeus</i>	haasachtigen		X	X	X	
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	insecteneters-spitsmuizen		X	X	X	
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	haasachtigen		X	X	X	
mol	<i>Talpa europaea</i>	insecteneters-overige			X		
ree	<i>Capreolus capreolus</i>	evenhoevigen		X	X	X	
rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	knaagdieren-woelmuizen		X	X	X	
steenmarter	<i>Martes foina</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	knaagdieren-woelmuizen		X	X	X	
vos	<i>Vulpes vulpes</i>	roofdieren-hondachtigen		X	X	X	
wezel	<i>Mustela nivalis</i>	roofdieren-marterachtigen		X	X		***
woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	knaagdieren-woelmuizen		X	X	X	
wolf	<i>Canis lupus</i>	roofdieren-hondachtigen	X	X	X		***

Diergroepen zijn volgens het soortenoverzicht van de Zoogdiervereeniging van Nederland.

5.5.2 Waarnemingen en analyse

Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of voortplantings- en/of verblijfplaatsen van soorten aangetroffen die zijn beschermd volgens de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Hieronder wordt de functie van het plangebied voor elke soort die de laatste twintig jaar in de buurt van het plangebied is waargenomen verduidelijkt.

Bever

Leefgebied	Bevers leven in het overgangsgebied tussen land en water zoals in moerassen, langs beken en bij rivieren en meren. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste voor de bever, waarbij open of rotsige oevers
------------	--

	worden gemeden.
Plangebied	Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor de bever door de afwezigheid van oppervlaktewater met natuurlijke oever en natuurlijke schuilplaatsen.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

Leefgebied	De bunzing en hermelijn geven de voorkeur aan gebieden met oppervlaktewater en voldoende schuilmogelijkheden, zoals heggen, houtwallen, bosranden en natuurlijke oevers. De wezel leeft in open en droge, natuur- en cultuurlandschappen die dekking bieden door middel van bosschages, houtstapels en heggen.
Plangebied	Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor deze soorten vanwege de ligging, enerzijds een woonwijk en anderzijds een bedrijventerrein. De soorten komen voor in cultuurlandschap waar sprake is van minder verstoring waar ze gebruik maken van hopen, dicht struweel en schuurtjes voor hun verblijfplaats. Bovendien ontbreken schuilmogelijkheden of dekking voor tijdens het verplaatsen zoals houtwallen, begroeide greppels, oevers en slootkanten met bijvoorbeeld braam. Ook zijn er geen sporen aangetroffen zoals hopen, vraatsporen of uitwerpselen. Zodoende kan de aanwezigheid van kleine marters binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten. Het plangebied valt waarschijnlijk binnen het verspreidingsgebied van deze soorten door het geschikte habitat in het buitengebied.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Das

Leefgebied	De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen, zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven.
Plangebied	Het plangebied is ongeschikt als leefgebied door de afwezigheid van natuurlijke schuilplaatsen en de aanwezigheid van verstoring. Bovendien ligt het plangebied geïsoleerd en is het grotendeels verhard

	waardoor niet wordt verwacht dat het plangebied deel uit maakt van het foerageergebied van de das.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Eekhoorn

Leefgebied	Eekhoorns leven in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos mits er voldoende voedsel aanwezig is.
Plangebied	Volgens de Wet natuurbescherming is het verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen (art. 3.10 lid 1b). Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren, nesten en/of sporen van de eekhoorn waargenomen. Binnen en rondom het plangebied zijn enkele bomen aanwezig die als schuilmogelijkheid kunnen dienen, echter is het plangebied ongeschikt als eekhoornleefgebied door de beperkte aanwezigheid van voedselbronnen zoals eikels, kastanjes en paddenstoelen. Mogelijk bezoekt de eekhoorn het plangebied sporadisch vanuit de aangrenzende tuinen. Gezien er geen vaste verblijfplaatsen van de eekhoorn binnen het plangebied aanwezig zijn is er geen overtreding op de Wet natuurbescherming te verwachten. Bovendien wordt niet verwacht dat het plangebied (essentieel) deel uit maakt van het foerageergebied van de eekhoorn, gezien er geschikter leef-/ en foerageergebied in de aangrenzende tuinen aanwezig is.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

Steenmarter

Leefgebied	De steenmarter komt vooral voor in parklandschap en heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw met oude schuren of gebouwen. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang. De steenmarter gebruikt verblijfplaatsen zoals boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren en onder dakbedekkingen.
Plangebied	Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen in de vorm van uitwerpselen of prooiresten aangetroffen. Echter zijn in de bebouwing binnen het plangebied openingen aanwezig die mogelijk toegang bieden tot de bebouwing voor de steenmarter. Zodoende kan een vaste verblijfplaats van de steenmarter binnen het plangebied niet met zekerheid worden uitgesloten.

Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Ja
------------------------------------	----

Figuur 5.5.1: Foto van geschikte opening voor de steenmarter aan de westgevel van nummer 70A binnen het plangebied.

Figuur 5.5.2: Foto van geschikt leefgebied van de steenmarter van het struweel in het noorden van het plangebied

Wolf

Leefgebied	De wolf leeft bij voorkeur in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. Het verspreidingsgebied van de wolf in Nederland is heden beperkt tot enkele gebieden. De wolf wordt verder in Nederland slechts incidenteel zwervend waargenomen.
Plangebied	Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor deze soort door het ontbreken van

	voldoende dekking en de aanwezigheid van mensen in de woonwijk en op het bedrijventerrein. Bovendien zijn er niet voldoende voedselbronnen aanwezig binnen het plangebied. Waarschijnlijk valt het plangebied binnen het verspreidingsgebied van deze soort doordat een zwervend individu werd waargenomen (Waarneming.nl). Door het beperkte verspreidingsgebied kan de aanwezigheid van de wolf binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.
Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Nee

In de omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van landgoed en weilanden om als foerageergebied te dienen voor algemeen voorkomende soorten.

5.5.3 Deelconclusie grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn (potentiële) vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van de steenmarter die niet is vrijgesteld door de provincie. Daarom is verder onderzoek naar deze soort noodzakelijk.

Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er daarom geen negatieve effecten te verwachten voor deze zoogdiersoorten.

5.6 Vleermuizen

5.6.1 Soortverspreiding

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen hebben een beschermde status. Het is verboden hun verblijfplaatsen aan te tasten, hun essentieel foerageergebied te vernietigen of hun vliegroutes te verstoren. Vleermuizen huizen in grotten, in boomholten of in spouwen of zolders van huizen. Ze maken gebruik van vliegroutes om zich te verplaatsen van verblijfplaatsen naar foerageergebieden. Hiervoor worden lange, aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals heggen en houtwallen gebruikt. Tijdens het veldbezoek is nagegaan (i) of er op het plangebied locaties zijn die kunnen dienen als winter-, kraam-, paar-, zomer- en/of jaarrondverblijfplaats voor vleermuizen, (ii) of het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen en zo ja, (iii) of het essentieel foerageergebied is en (iv) of er essentiële vliegroutes door het plangebied lopen.

Onderstaande tabel duidt voor elke in Nederland voorkomende vleermuissoort aan of de soort is waargenomen in de omgeving van het plangebied sinds het jaar 2000 (NDFF) (Tabel 5.6.1 – omgeving plangebied).

Tabel 5.6.1: Lijst van in Nederland voorkomende vleermuizen met aanduiding van hun type verblijfplaatsen en hun voorkomen in de omgeving van het plangebied

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	Verblijfplaatsen	Omgeving plangebied
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: groeven, bunkers, kelders	nee
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteinii</i>	zomer: bomen winter: grotten	nee
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	gebouwen, bomen	nee
Brandt's vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>	zomer: gebouwen winter: groeven, grotten, bunkers	nee
Bruine grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: ondergrondse ruimten	ja
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	gebouwen, bomen	nee
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	gebouwen	ja
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	gebouwen	nee
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	bomen, rotsspleten	nee
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	zomer: gebouwen winter: gebouwen, groeven	nee
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	zomer: zolders, grotten winter: grotten	nee
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	gebouwen	ja
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	zomer: gebouwen winter: bunkers, groeven	nee
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: grotten, bunkers, kelders	nee
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	bomen	ja
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	zomer: gebouwen winter: gebouwen, bomen	ja
Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>	zomer: gebouwen winter: grotten, kelders, gebouwen	ja
Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>	zomer: gebouwen, bomen winter: grotten, groeven, kelders	nee
Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>	zomer: bomen, zolders, bunkers winter: ondergrondse ruimten	ja

Informatie via Vleermuis.net (Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN)).

5.6.2 Waarnemingen en analyse

Verblijfplaatsen

Gebouwbewonende vleermuissoorten

De bebouwing die aanwezig is binnen het plangebied is gedeeltelijk geschikt als vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn toegangen en ruimten aanwezig die geschikt zijn vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen. Daarom dient er aanvullend onderzoek te worden gedaan naar deze soortgroep. Aanvullend onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen is niet aan de orde

gezien de bebouwing grotendeels metalen platen bestaat, waar het microklimaat niet stabiel is. Bovendien worden massawinterverblijfplaatsen voornamelijk in hogere flatgebouwen of kerken aangetroffen. In de onderstaande tabel en figuur zijn de details van de mogelijke locaties weergegeven.

Tabel 5.6.2: Lijst van aangetroffen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen

	Locatie binnen het plangebied	Beschrijving van de locatie	Geschikt voor
1	Abdis van Thornstraat 70b	Open stootvoegen, ruimte onder metalen daklijst en ruimte achter boeiborden	Bruine grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis
2	Abdis van Thornstraat 68a en 68	Ruimte onder loodslab, ruimte bij regenpijp, ruimte bij roluijk en zonwering, ruimte onder metalen daklijst	
3	Catharinastraat 42	open stootvoegen, ruimte onder metalen daklijst, ruimte onder loodslab, ruimte onder vensterbank en bij scheiding met eerste verdieping.	
4	Abdis van Thornstraat 68b	Open stootvoegen en ruimte onder metalen daklijst	
5	Abdis van Thornstraat 70	Kier tussen bebouwing	

Foto A: Abdis van Thornstraat 70b (metalen dakrand en open stootvoegen)

Foto B: Abdis van Thornstraat 70b (ruimte achter boeibord)

Foto C: Abdis van Thornstraat 70b (ruimte achter rolluik)

Foto D: Abdis van Thornstraat 68 (ruimte bij regenpijp)

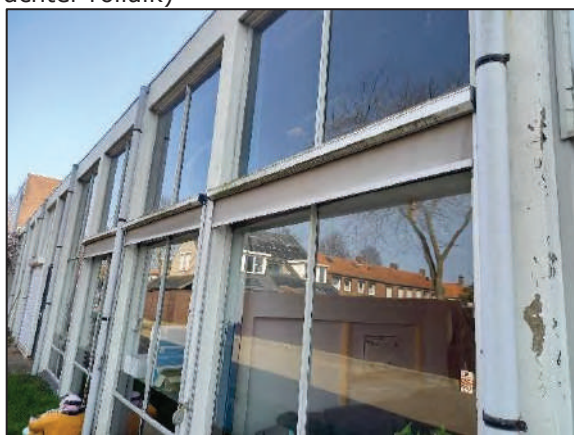

Foto E: Abdis van Thornstraat 70b (ruimte achter zonwering)

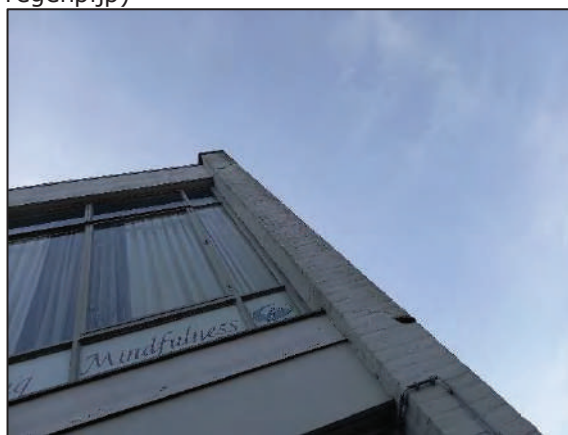

Foto F: Catharinastraat 42 (ruimte onder daklijst bij pilaar en ruimte onder vensterbank)

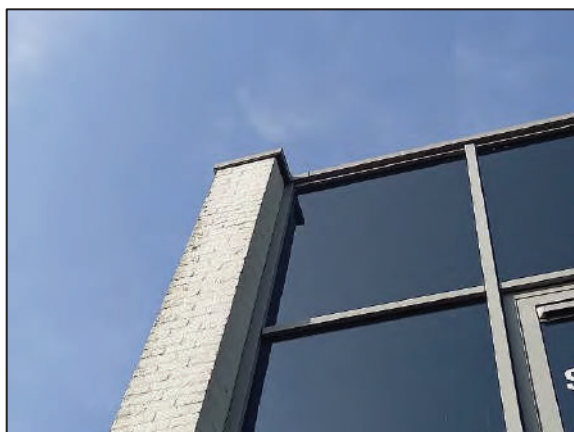

Foto G: Abdis van Thornstraat 68b (ruimte onder dakrand)

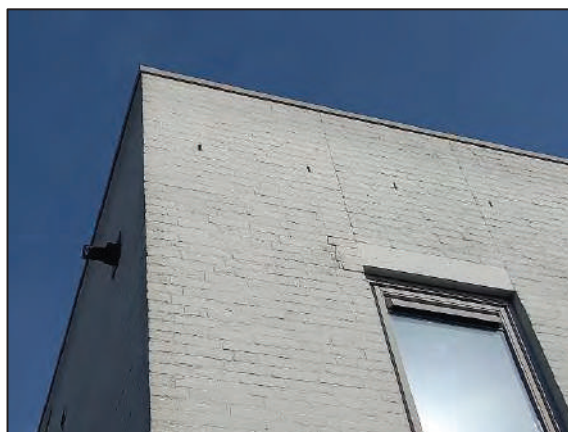

Foto H: Abdis van Thornstraat 68b (open stootvoegen)

Figuur 5.6.1: Foto's van mogelijk geschikte vleermuisverblijfplaatsen binnen het plangebied.

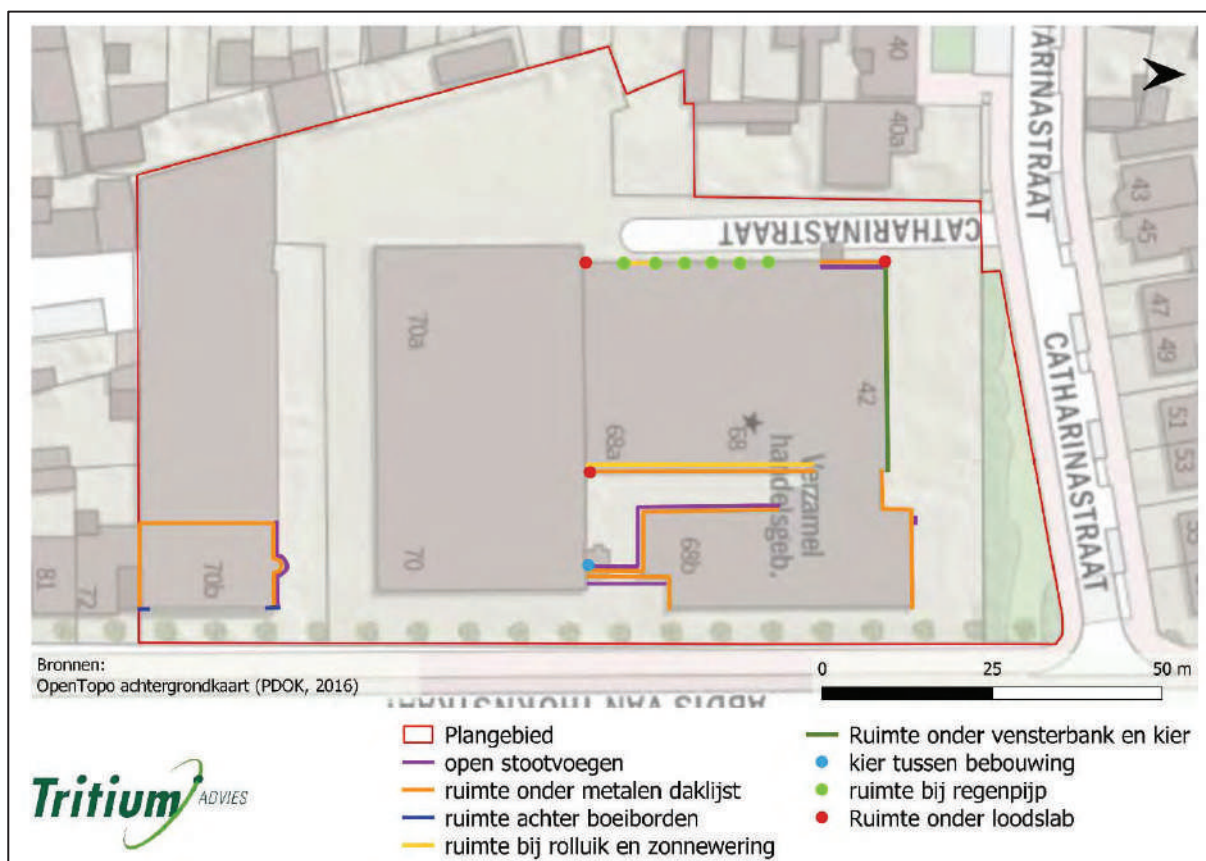

Foto I: Abdis van Thornstraat 70 (kier tussen bebouwing)

Foto J: Abdis van Thornstraat 68 en 68a (ruimte onder metalen daklijst)

Figuur 5.6.1 (vervolg): Foto's van mogelijk geschikte vleermuisverblijfplaatsen binnen het plangebied.

Figuur 5.6.2: Kaart met locaties van mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen binnen het plangebied.

Boombewonende vleermuissoorten

In de bomen binnen het plangebied zijn geen holtes of scheuren gevonden die dienst kunnen doen als vaste verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Er zijn geen sporen zoals ontlasting of vraatsporen in de vorm van vlindervleugels gevonden.

Foerageergebied

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zoals het landgoed van het klooster Onze Lieve Vrouwe Abdij en de weilanden en akkerlanden ten zuidoosten van het plangebied.

Vliegroutes

Binnen het plangebied zijn geen lange, aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals hoge heggen en houtwallen aanwezig die dienst kunnen doen als vliegroutes voor vleermuizen. De bomenrij parallel aan de Abdis van Thornstraat, zoals deze op de kaarten is weergegeven is niet meer aanwezig.

5.6.3 Deelconclusie vleermuizen

Er zijn binnen het plangebied locaties aangetroffen die mogelijk geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar deze soortgroep is daarom noodzakelijk. Mogelijk wordt er gefoerageerd binnen en nabij het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. Indien de geplande werkzaamheden overdag uitgevoerd worden, is een verstorend effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten. Een negatief effect op vaste vliegroutes is eveneens niet te verwachten.

5.7 Amfibieën, reptielen en vissen

5.7.1 Soortverspreiding

Amfibieën en reptielen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in het wild levende amfibieën die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied sinds het jaar 2000 (NDFF). Exoten zijn niet opgenomen in de lijst. In de laatste kolom (plangebied) worden de relevante, beschermde soorten die in de volgende paragrafen behandeld worden, aangeduid met ***. Het plangebied valt niet binnen het verspreidingsgebied van de in het wild levende reptielen die in Nederland voorkomen.

Tabel 5.7.1: Lijst van amfibieën die voorkomen in de omgeving van het plangebied

Nederlandse soortnaam	Latijnse soortnaam	EU	NL	ZORG	VRIJ	plangebied
alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>		X	X		***
bastaardkikker of middelste groene kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>		X	X	X	
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>		X	X	X	
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>		X	X	X	
kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	X	X	X		***
kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>		X	X	X	

Volgens de NDFF Verspreidingsatlas is de poelkikker sinds het jaar 2000 niet waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Daarnaast zijn er geen recente waarnemingen van de poelkikker in of nabij het plangebied bekend (waarneming.nl). Waarnemingen van de poelkikker zijn bekend nabij de Asterdplas in Breda, deze locatie is dusdanig ver van de planlocatie dat er geen negatief effect te verwachten is op deze populatie. Bovendien is er geen geschikt voortplantingswater binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig en ontbreekt geschikt landhabitat door het verharde en geïsoleerde karakter van het plangebied. De aanwezigheid van de poelkikker binnen het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Volgens de NDFF Verspreidingsatlas is de levendbarende hagedis sinds het jaar 2000 niet waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Waarnemingen van de levendbarende hagedis zijn bekend bij Landgoed Oosterheide en Boswachterij Dorst, deze locaties zijn dusdanig ver van de planlocatie dat er geen negatief effect te verwachten is op deze populatie. Bovendien is er geen geschikt leefgebied binnen het plangebied aanwezig door het ontbreken van geschikt landhabitat zoals heide, hoogveen, bossen, ruige graslanden en bermen van spoorwegen. De aanwezigheid van de levendbarende hagedis binnen het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vissen

Van de in Nederland voorkomende vissoorten zijn er twee soorten Europees en acht soorten nationaal beschermd. Deze soorten zijn veelal afhankelijk van zuiver water en speciale omgevingscondities. Tijdens het veldwerk is nagegaan of er in het plangebied geschikt oppervlaktewater aanwezig is voor deze soorten.

5.7.2 Waarnemingen en analyse

Amfibieën

De aanwezigheid van amfibieën binnen het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten door het ontbreken van geschikt voortplantingswater in en/of nabij het plangebied. Bovendien is het plangebied ongeschikt om als landhabitat voor amfibieën te fungeren door het grotendeels verharde terrein en het stedelijk karakter met weinig tot geen schuilplaatsen.

Vissen

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van (beschermd) vissen kan derhalve worden uitgesloten.

5.7.3 Deelconclusie amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van soorten die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Algemeen voorkomende soorten, zoals bijvoorbeeld de gewone pad en de bruine kikker, zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor deze soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot amfibieën, reptielen en vissen.

5.8 Ongewervelden

5.8.1 Soortverspreiding

Meer dan vijftig soorten insecten, onder andere vlinders, libellen en kevers, zijn wettelijk beschermd in Nederland. Daarnaast genieten sommige weekdieren, zoals mossels, ook bescherming. Veelal stellen deze soorten bijzondere eisen aan hun habitat en komen ze dus voor op specifieke plaatsen, zoals bijvoorbeeld poelen met helder water of graslanden met bloemrijke vegetatie. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of het plangebied geschikt is voor beschermde ongewervelden.

5.8.2 Waarnemingen en analyse

Beschermde soorten ongewervelden zijn niet waargenomen en ook niet te verwachten binnen het plangebied. Aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied is binnen het plangebied niet voldaan. Door de afwezigheid van oppervlaktewater en de aanwezige beplanting is het plangebied voor veel soorten niet geschikt.

5.8.3 Deelconclusie ongewervelden

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten van dit planvoornemen met betrekking tot ongewervelde fauna.

5.9 Invasieve exoten

5.9.1 Soortverspreiding

Exoten zijn uitheemse dier- en plantensoorten die na het jaar 1500 door toedoen van de mens terecht gekomen zijn in Nederland terwijl ze er oorspronkelijk niet voorkwamen. Sommige van deze exotische soorten vormen een bedreiging voor de Nederlandse inheemse soorten. Deze exotische soorten worden invasieve exoten genoemd. Ze hebben weinig tot geen natuurlijke vijanden in Nederland en zijn veelal moeilijk te bestrijden. Er zijn in Nederland meer dan 2000 exotische soorten waarvan er een 150 als invasieve exoot negatieve effecten hebben op de biodiversiteit, de ecosystemen en zelfs de economie van Nederland. Op Europese schaal werd een lijst opgesteld van 68 soorten schadelijke exotische dieren en planten waarvoor de lidstaten verplicht zijn populaties op te sporen, te beheren en te verwijderen. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of er binnen of in de directe omgeving van het plangebied invasieve exoten voorkomen.

5.9.2 Waarnemingen en analyse

Er werden geen soorten waargenomen binnen het plangebied waarvoor de Europees exotenverordening geldt. Verder zijn er ook geen soorten waargenomen die in Nederland actief bestreden moeten worden.

5.9.3 Deelconclusie invasieve exoten

Binnen het planvoornemen zijn er geen verplichtingen aangaande invasieve exoten.

6 Conclusies

6.1 Beschermde gebieden en soorten

Onderstaande tabel bundelt de conclusies in verband met gebiedsbescherming en soortbescherming uit de hoofdstukken 3, 4 en 5.

	Natura 2000	Natuurnetwerk Nederland	Houtopstanden	Planten	Vogels	Grondgebonden zoogdieren	Vleermuizen	Amfibieën	Reptielen	Vissen	Ongewervelden	Invasieve exoten
Zorgplicht	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Aanvullende maatregelen / aanpassingen			X		X		X					
Overtreding wet natuurbescherming					X	X	X					
Aanvullend onderzoek					X	X	X					
Advies			X									

Legenda:

X	Wettelijk verplicht
	Niet te verwachten
X	Te verwachten
X	Noodzakelijk
X	Relevant
	Niet relevant

6.2 Aanvullend onderzoek

Aanvullend onderzoek inzake gebiedsbescherming bestaat uit een AERIUS-berekening. Hiermee wordt bepaald of de voorgenomen plannen bijdrage aan een toename in stikstofdepositie op de omliggende Natura-2000 gebieden.

Onderstaande tabel geeft per soort een overzicht van de periode waarin de aanvullende onderzoeken gespreid gepland moeten worden en van het aantal veldbezoeken en waarnemers (per bezoek) dat noodzakelijk is. De procedures voor deze onderzoeken liggen vast in soortinventarisatieprotocollen (Netwerk Groene Bureaus) en kennisdocumenten (BIJ12).

Soort	Periode												#		
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D			
huismus													2 x		1
gierzwaluw													3 x		2
vleermuizen													5 x		4
steenmarter													5 x		1

Waar donker geel de optimale onderzoeksperiodes aangeeft, geeft lichtgeel de periodes aan waarin slechts een bepaald deel van het onderzoek kan gebeuren.

6.3 Zorgplicht

6.3.1 Definitie zorgplicht

Voor alle in het wild levende plant- en diersoorten en voor hun directe leefomgeving geldt een zorgplicht (Wet Natuurbescherming – artikel 1.11). Met deze zorgplicht worden naast de nationaal en Europees aangewezen beschermde soorten en gebieden ook algemenere overige inheemse soorten beschermd. De zorgplicht houdt in dat men handelingen waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat deze nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten;

- achterwege laat;
- indien achterwege laten niet passend is, maatregelen neemt om nadelige gevolgen te voorkomen;
- indien die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het is wettelijk verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht

6.3.2 Negatieve effecten voorkomen – algemene maatregelen

Bij de uitvoering van sloop- en bouwprojecten kunnen werkzaamheden veelal niet achterwege gelaten worden. Het is daarbij verplicht om maatregelen te nemen en daarmee de nadelige gevolgen op inheemse plant- en diersoorten te beperken of te voorkomen.

Nadelige gevolgen kunnen veelal voorkomen worden door te werken in de minst-kwetsbare periode, zoals buiten de winterslaap, voortplantingstijd en periode van afhankelijkheid van jongen. De kwetsbare perioden zijn niet voor alle soortgroepen gelijk. In het algemeen geldt de periode van half oktober tot eind november als 'veilige' periode voor alle diergroepen. Dit is de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn en de mogelijkheid hebben om zich te verplaatsen. Bovendien zijn de jongen uit het laatste legsel van late broeders zoals de houtduif dan ook uitgevlogen (Vogelbescherming Nederland).

Daarnaast kunnen negatieve gevolgen op algemeen voorkomende soorten beperkt worden door tijdens de werkzaamheden zodanig te werken dat dieren het plangebied kunnen verlaten zodat verwonding of doding van individuen wordt voorkomen. Voorbeelden zijn: de werkzaamheden in de richting van een vluchtgebied uitvoeren, de werkzaamheden langzaam opstarten en/of langzaam werken zodat dieren de tijd hebben om het plangebied te ontvluchten, voorafgaand aan de start van werkzaamheden verstoring creëren zodat dieren uit het plangebied vluchten.

Een voorbeeld om negatieve gevolgen op de aanwezige vegetatie te voorkomen is het beschermen van bomen om zo beschadiging van de stammen te voorkomen.

Verder worden negatieve gevolgen op inheemse fauna beperkt door werkzaamheden zo veel mogelijk overdag uit te voeren. Bij gebruik van verlichting dient deze zo geplaatst te worden dat enkel de werkzaamheden gericht verlicht worden. Lichtverstrooiing kan vermeden worden door het gebruik van kappen.

6.3.3 Negatieve effecten voorkomen – soortgerichte maatregelen

Zorgplicht algemene broedvogels

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het broedseizoen van algemeen voorkomende broedvogels (globaal van 15 maart tot 15 juli) dan is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat het gebied vóór de broedseizoen, en zonder de verstoring van andere soorten, ongeschikt is gemaakt als broedlocatie. Door het plangebied ongeschikt te maken kan worden voorkomen dat vogels zich binnen het plangebied vestigen. Broedgevallen die tijdens of vlak voor de werkzaamheden ontstaan in en direct grenzend aan het plangebied, zijn immers ook onderhevig aan de zorgplicht. Het ongeschikt maken van het plangebied voor algemene broedvogels dient te gebeuren door de aanwezige struiken en bomen kort te snoeien vóór aanvang van het broedseizoen en deze ook kort te houden gedurende het broedseizoen. Indien werken binnen het broedseizoen noodzakelijk is, dient men voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een broedvogelcheck te laten uitvoeren door een bevoegd ecooloog. Bij aanwezigheid van broedgevallen binnen de verstoringszone van de geplande werkzaamheden dienen aanvullende maatregelen genomen te worden of kunnen werkzaamheden geen doorgang vinden.

6.3.4 Acties bij aantreffen beschermde soorten

Indien er tijdens de werkzaamheden, ondanks voorgenomen maatregelen, toch beschermde soorten of broedgevallen binnen het plangebied zijn gevestigd dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en dient een ecologisch deskundige te worden ingeschakeld. Hiermee kan schade en verstoring van deze individuen zo veel mogelijk worden voorkomen en wordt er geen overtreding op de Wet natuurbescherming gemaakt.

6.4 Eindconclusie

- Wanneer een houtopstand op gemeentegrond wordt geveld, gerooid, verplant, geknot, gekandelaberd of een andere handeling die dood, ernstige beschadiging of ontsiering van de houtopstand ten gevolge heeft dient een kapvergunning te worden aangevraagd.
- Nader onderzoek naar gierzwaluwen is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar huismussen is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar de steenmarter is noodzakelijk.
- Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk.
- Uit de aanvullende onderzoeken moet blijken of eventuele ontheffing en mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn.
- De omschreven werkwijzen met betrekking tot zowel de zorgplicht als ten aanzien van vogels dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen.
- Om een verstorend effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten, dienen de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden overdag te worden uitgevoerd.
- Wanneer binnen het broedseizoen gewerkt gaat worden dient het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen (globaal vanaf 15 maart) ongeschikt te worden gemaakt als broedlocatie voor algemene broedvogels en dient een broedvogelcheck door een ecologisch deskundige te worden uitgevoerd.

- Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel geldt de zorgplicht voor deze soorten.

6.5 Advies

6.5.1 Erfbeplanting

Indien er een erfbeplanting is gepland of wordt vernieuwd, adviseren wij deze met inheemse en streekeigen soorten bomen en struiken te realiseren. Informeer hiervoor bij uw provincie of gemeente.

6.5.2 Checklist natuurvriendelijke maatregelen

Bij het ontwerp van nieuwbouw wordt geadviseerd gebruik te maken van de Checklist Groen Bouwen opgesteld door Vogelbescherming Nederland en de Zoogdierverseniging (Checklist Groen Bouwen). Diverse natuurbeschermingsinstanties en bedrijven geven hier meer informatie over.

7 Literatuurlijst

Aanpak Stikstof. Nederland (Rijksoverheid Nederland, Den Haag, Nederland). [Online] aanpakstikstof.nl.

BIJ12. Natuur en Landschap (BIJ12, Utrecht, Nederland). [Online] bij12.nl.

Brochure MEZ. Ministerie van Economische Zaken - Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen - versie 1.3 (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag, Nederland). [Online]

Checklist Groen Bouwen. (Vogelbescherming Nederland en Zoogdierversamenwerking Nederland, Zeist en Nijmegen, Nederland). [Online] checklistgroenbouwen.nl.

Natura 2000. Natura 2000 in Nederland (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag, Nederland). [Online] natura2000.nl.

NDFF. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) - Verspreidingsatlas (Nijmegen, Nederland). [Online] verspreidingsatlas.nl.

Netwerk Groene Bureaus. Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (NGB, Odijk, Nederland). [Online] netwerkgroenebureaus.nl/.

Perceelloep. Kadasterkaart Nederland (Geoloop, Groningen, Nederland). [Online] perceelloep.nl.

RAVON. Soorten (Nijmegen en Amsterdam, Nederland). [Online] ravn.nl.

SOVON. Vogelinfo. Informatie per soort. (Nijmegen, Nederland). [Online] sovon.nl.

Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN). [Vleermuis.net](http://vleermuis.net). [Online] vleermuis.net.

Vogelbescherming Nederland. Vogelgids (Zeist, Nederland). [Online] vogelbescherming.nl.

Zoogdierversamenwerking. Zoogdiersoorten (Zoogdierversamenwerking Nederland, Nijmegen, Nederland). [Online] zoogdierversamenwerking.nl.